

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 4P/49/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5822201207
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Vanda Mikulášová
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2023:5822201207.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudkyňou Mgr. Vandou Mikulášovou, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: B. U., nar. XX.XX.XXXX, maloleté dieťa bytom u matky, dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov: matky - T. Š., rod. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XX/XX, O., zastúpená: JUDr. Anton Tabačák, Ph.D., advokát so sídlom v Oravskom Bielom Potoku 82, a otca - X. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. B. XXXX/XXH., X. - G., v konaní o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Súd z v e r u j e maloletého B. U., nar. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti matky s právom oboch rodičov zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok.

II. Otec maloletého B. U., nar. XX.XX.XXXX, je p o v i n ť platíť na výživu maloletého sumou vo výške 200,- eur, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Otec maloletého B. U., nar. XX.XX.XXXX, je o p r á v n e n ť stretávať sa s maloletým každý párný víkend v mesiaci v čase od piatku od 16:00 hod., kedy si otec maloletého prevezme maloletého v mieste jeho bydliska od matky, do nedele do 16:00 hod., kedy maloletého v mieste jeho bydliska odovzdá matke.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka maloletého B. U. návrhom podaným súdu dňa 09.06.2022 žiadala, aby súd zveril maloletého do jej osobnej starostlivosti, otcovi uložil povinnosť platíť na výživu maloletého mesačne sumou vo výške 200,- eur a upravil styk otca s maloletým tak, že tento bude oprávnený stretávať sa s maloletým každý párný víkend v mesiaci v čase od piatku od 16:00 hod. do nedele do 16:00 hod..

2. Návrh odôvodnila tým, že s otcom maloletého sa spoznala v práci v roku 2011. Po krátkej známosti začali spolu žiť a dňa 21.08.2012 sa im narodil syn B.. Do dvoch rokov maloletého žili na Slovensku, následne sa odsťahovali do G., kúsok od slovenských hraníc. Do zahraničia sa rozhodli odísť z dôvodu, že tam dlhodobo žije otcova matka aj sestra. Dennodenne za prácou dochádzali na Slovensko. Od štyroch rokov začal maloletý B. navštevovať škôlku v G.. Spočiatku harmonický vzťah sa začal postupom času meniť a viackrát sa stala obeťou fyzických a psychických útokov zo strany otca. Prvá facca prišla v siedmom mesiaci tehotenstva. Nemal problém udrieť ju aj pred očami syna. Fyzické a psychické útoky niekoľko rokov znášala z dôvodu, že otec tvrdil, že ho vyprovokovala. Vystupňovalo sa to, keď sa zamestnala ako pomocná sila v pizzérii, sledoval ju a bol prehnane žiarlivý. Nikdy mu nedala dôvod na to, aby mohol žiarliť. O uvedených formách násilia vedela aj jeho matka a sestra, ktoré bývali v blízkosti

v G., ale nikdy sa jej nezastali. Boli na strane otca a zatvárali pred vzniknutou situáciou oči. Snažila sa nájsť v G. prácu na plný úväzok, aby sa mohla osamostatniť a ukončiť takýto život plný obáv a prejavov násillia. V roku 2019 došlo k opätovnému fyzickému napadnutiu, pred očami maloletého. Urychlene si našla podnájom a kým otec maloletého nebol doma, odsťahovala sa spolu so synom zo spoločného bytu. Vyhrážal sa jej zabitím, o čom je aj zápisnica, ktorú urobili na polícii v G.. O pomoc požiadala aj sociálnoprávnu ochranu detí v G.. Maloletý bol zverený do jej osobnej starostlivosti a otec sa s maloletým mohol stretávať po vzájomnej dohode. Výška výživného bola stanovená na sumu 320,- eur. Výživné na maloletého nebolo uhrádzané pravidelne v stanovenej výške.

3. Od roku 2019 do roku 2022 žila s maloletým sama v podnájme v G.. Dňa 01.02.2022 sa s maloletým presťahovali na Slovensko z dôvodu, že tu žila jej rodina. Otec maloletého im nebránil v odsťahovaní na Slovensko. Najprv sa ju snažil presvedčať, aby tam zostali, že jej pomôže nájsť lepšiu prácu, ale ona už bola rozhodnutá. Otec maloletého na Slovensku pracoval na vysokozdvížnom vozíku a ako kvalifikár. Na vysokozdvížnom vozíku bol jeho pracovný pomer ukončený výpoveďou a naďalej vykonával prácu ako kvalifikár pre rakúsku spoločnosť. Dôsledkom pandemických opatrení spôsobených COVID-19 táto spoločnosť zanikla a otec sa od roku 2020 nezamestnal. Napriek tomu, že je stále nezamestnaný, pravidelne jej posielal na základe ich ústnej dohody na maloletého výživné vo výške 200,- eur, ktoré je zasielané na jej účet.

4. Uviedla, že otec má s maloletým dobrý vzťah. Komunikujú spolu pravidelne, každý týždeň si volajú cez aplikáciu Messenger. Vie, že je dobrý otec a nemá obavu, že by jej syna chcel uniesť. S tým, že ona so synom žijú na Slovensku, je uzročený. Rovnako nikdy nemal problém s tým, že sviatky ako sú Vianoce, Veľká noc, vždy trávil maloletý s ňou a jej rodinou. Osobné stretávanie však neprebíha podľa nastavených pravidiel. Reflektuje skutočnosť, že otec býva v G.. Nechce, aby sa syn kvôli tomu trápil a oni sa s otcom zbytočne hádali. Stáva sa, že jej otec oznámi dátum, kedy príde za maloletým, ktorý si to vypočíta, odpočítava dni a veľakrát sa stalo, že otec termín nedodrжал. Ona so synom mohli mať iný program, malý nemusel byť sklamaný, keby to vedeli dopredu. Niekedy sa stane, že sa otec ohlási len na poslednú chvíľu a nechce pochopiť, že už majú iný program, alebo že syn je chorý, tak mu ho ani z objektívnych dôvodov nemôže dať.

5. S otcovou rodinou má syn dobré vzťahy. Vždy mu posielajú nejaké darčeky na sviatky a urobia mu aj oslavu. Najviac ju zamrzelo, keď maloletý povedal novej priateľke otca, že „nieže našťveš môjho tatu, lebo ťa zbije ako moju maminku“.

6. Maloletý navštevuje druhý ročník na Základnej škole T. T. na T. v O.. Navštevuje čitateľský krúžok, techniku a veľmi ho začal baviť v poslednej dobe futbal, ktorý začne navštevovať od septembra. Okrem iného má rád prírodu, vesmír a často mu kupuje encyklopédie. Prechod do slovenskej školy zvládol plynule. Keď žili v G., vďaka blízkosti hraníc so Slovenskom mal aj v rakúskej škole hodinu slovenčiny. Po konzultácii s jeho triednou pani učiteľkou však usúdili, že bude potrebná aj návšteva psychológa, nakoľko je pomalší oproti svojim spolužiakom a potrebuje viac času, kým učivo pochopí. Nepripisuje to prechodu do iného prostredia, lebo prvé prejavy boli už aj v rakúskej škole. Aktuálne rieši objednanie maloletého na konzultáciu do pedagogicko-psychologického centra. Inak je jeho zdravotný stav dobrý. Záleží jej na synovi a chce, aby mal pekné detstvo a jeho život bol obohatený o množstvo zážitkov.

7. Od 02.02.2022 až do 26.05.2022 bola zaradená v evidencii uchádzačov o zamestnanie vedenom Úradom práce a sociálnych vecí a rodiny Námestovo, pracovisko Tvrdošín. Od 27.05.2022 je zamestnaná ako pomocná kuchárka, na dobu určitú do 31.12.2022. Jej mesačný príjem predstavuje sumu mesačnej odmeny tar. stupeň I. v zmysle Zákonníka práce.

8. Jej mesačné výdavky zahŕňajú: Nájom - 150,- eur (bývajú u jej j mamy), elektrina a internet - 65,- eur, mobil - 20,- eur, strava - 150,- eur, životné poistenie - 30,87 eur, drogéria - 40,- eur, oblečenie 100,- eur.

9. Mesačné výdavky na maloletého zahŕňajú: Strava - 150,- eur, obedy škola - cca 21,- eur, školský klub - 10,- eur, drogéria - 30,- eur, oblečenie - 50,- eur, školské potreby + učebnice podľa potreby.

10. Otec v súčasnosti nepracuje, sťažuje sa na bolesť členku, ktorý mal v minulosti zranený pri úraze a odvoláva sa na viaceré zdravotné problémy. Nie je jeho známy jej mesačný príjem, ale napriek skutočnosti, že je nezamestnaný, nemá problém posielat' dohodnuté výživné vo výške 200,- eur.

11. Súd nariadil vo veci pojednávanie, na ktorom sa oboznámil s listinnými dôkazmi a to návrhom, s plnomocenstvom, s rozhodnutím CPP, s rodným listom, s uznesením Okresného súdu Námestovo sp. zn. 4P/49/2022 zo dňa 14.06.2022, s lustráciou v sociálnej poisťovni, so správou kolízneho opatrovníka, so zápisnicou z prvého informatívneho stretnutia a s listinami.

12. Matka maloletého na pojednávaní zotrvala na podanom návrhu a uviedla, že s otcom maloletého nežije v spoločnej domácnosti 2 roky. Na Slovensku je od februára 2022. Pracovala v O. ako pomocná kuchárka v kuchyni, ale ju nahradili druhou osobou a ona je mesiac na úrade práce. Býva so svojim priateľom v byte, žijú z úspor. Priateľ je zamestnaný a s výchovou maloletého jej pomáha. Uviedla, že mesačne platí nájomné vo výške 150,- eur, ktoré platia s priateľom na polovicu, elektriku vo výške 60,- eur, mobil vo výške 20,- eur, životné poistenie vo výške 30,- eur, drogériu vo výške 40,- eur. Mesačne si kupuje oblečenie za 100,- eur. Synova strava na doma ju vyjde na 150,- eur, obedy v škole vo výške 21,- eur, školský klub vo výške 10,- eur, drogéria a školské potreby sú individuálne, v závislosti od toho ako ich často syn potrebuje. Otec jej na syna platí asi 4 mesiace po 150,- eur. So synom je v kontakte raz za mesiac. Okrem výživného na syna ničím neprispieva. Na ďalšom pojednávaní uviedla, došlo k zmene na jej strane, nakoľko sa vydala, taktiež sa zamestnala v spoločnosti W., a to od 05.12.2022. Jej mesačný príjem je 800,- eur v hrubom a 70,- eur príplatok za to, že bude chodiť do práce celý mesiac. S manželom sa presťahovali a došlo k zvýšeniu nájomného na sumu 400,- eur, z ktorých platí polovicu. Na strane maloletého došlo k zmene, a to vo vzťahu k strave, za ktorú bude platiť mesačne 50,- eur. Od augusta 2022 jej platí otec mesačne 150,- eur. So synom sa stretáva raz za mesiac a sú spolu v telefonickom kontakte. B. má zrejme problémy so štítnou žľazou, boli na endokrinológii a nevie či bude mať nejaké tabletky. Taktiež má asistentku v škole z dôvodu, že je pomalší.

13. Otec maloletého k návrhu v časti o úprave styku uviedol, že by chcel mať syna aj počas Vianoc a Silvestra každý druhý rok a rovnako aj letné prázdniny. Čo sa týka výživného, jeho príjem je taký, že mu vychádza platiť výživné vo výške 100,- eur. Pracuje na Slovensku vo P., kde má príjem do 800,- eur. V prípade, keby zarábal viac, má dlh voči Slovenskej sporiteľni vo výške 1.100,- až 1.200,- eur a Poštovej banke vo výške 17.000,- alebo 18.000,- eur. Nemôže si nájsť lepšie platenú prácu, pretože by mu exekútor siahal na príjem a taktiež si svoju situáciu vo vzťahu k svojim dlhom rieši cez spoločnosť Bonato. S predmetnou spoločnosťou rieši svoj osobný bankrot. Čo sa týka adresy trvalého pobytu, platí za to 70,- eur ročne, a je to vlastne virtuálne miesto. Býva v V. v prenajatom byte, kde platí nájomné vo výške 250,- eur a elektrinu vo výške asi 100,- eur, keďže doteraz platil 86,- alebo 87,- eur, a elektrika sa platí raz za tri mesiace. Má telefón na kredit. Cesta do práce ho vyjde na 50,- eur mesačne. Vlastne tá adresa, na ktorú mu chodia predvolania, to je adresa jeho priateľky. Do októbra 2022 bol na úrade práce v G., kde bol asi dva roky. Jeho limit na výživné je tých 100,- eur, ale vždy keď má viac, tak mu pošle. So synom sa snaží byť raz za mesiac, resp. raz za šesť týždňov tak ako mu dovoľí finančná situácia.

14. Kolízny opatrovník navrhol zveriť maloletého do osobnej starostlivosti matky s právom oboch rodičov zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok s tým, že výšku výživného ponechal na úvahe súdu.

15. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o práve výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môžu aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

16. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že starostlivosť o maloleté dieťa zabezpečuje výlučne len matka, a preto zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky s právom oboch rodičov zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok

17. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

18. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

19. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30

% z sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

20. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

21. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pre inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

22. Podľa § 62 ods. 6 Zákona o rodine, ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

23. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že matka sa o maloletého stará sama, s tým, že v jej starostlivosti neboli zaznamenaná žiadne nedostatky. Súd preto zveril maloletého do jej osobnej starostlivosti s právom oboch rodičov zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok.

24. Otec na výživu maloletého prispieva od augusta 2022 sumou vo výške 150,- eur mesačne a predtým vo výške 200,- eur mesačne. Ako sa sám vyjadril, výška jeho príjmu nesmie presiahnuť sumu 800,- eur, nakoľko má exekúcie. Súd je toho názoru, že do existenčných problémov sa otec maloletého dostal sám a preto nie je možné vyhodnotiť jeho finančnú nedisciplinovanosť v neprospech maloletého.

25. Súd je preto toho názoru, že adekvátnou výškou výživného je suma 200,- eur, ktorú otec platil predtým, ako sa sám rozhodol platiť nižšie výživné.

26. Súd preto uložil otcovi povinnosť platiť na výživu maloletého mesačne sumou vo výške 200,- eur.

27. Otec maloletého sa na pojednávaní vyjadril, že s maloletým je raz za mesiac, resp. raz za šesť týždňov v závislosti od momentálnej finančnej situácie. Súd je toho názoru, že vzhľadom na nepravidelnosť stretnutí je na začiatok vhodnejšie vniesť do stretnutí určitú pravidelnosť a preto upravil styk otca s maloletým tak, že tento sa bude stretávať s maloletým každý páry vikend v mesiaci v čase od piatku od 16:00 hod., kedy si otec maloletého prevezme maloletého v mieste jeho bydliska od matky, do nedele do 16:00 hod., kedy maloletého v mieste jeho bydliska odovzdá matke. V prípade dodržiavania určených stretnutí, nič nebude brániť otcovi požiadať o rozšírenie úpravy styku.

28. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je odvolanie prípustné.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 CSP) v troch vyhotoveniach. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania stanovených v § 127 CSP uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
(§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok, v znení neskorších predpisov.